

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

Državna licejska knjižnica,
Ljubljana.

God. III. - Broj 8.

Ljubljana,
18. februara
1932.

Izlaže svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 — Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Shvaćanje i neshvaćanje sokolske ideologije

U »Sokolskom Glasniku« vrlo često izlaze članci naših uvaženih sokolskih radnika, iz kojih se vidi, kako pojedina naša braća — istaknuti sokolski radnici — gledaju na Sokolstvo, a naročito s pogledom na Zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije.

U mnogim člancima sokolska ideologija shvaćena je sasvim pravilno, što daje dobar putokaz kojim treba poći pa da naše Sokolstvo uvek predstavlja jednu živu narodnu silu, kao i što to uistinu i jeste.

Ali ima i takovih članaka, u kojima se pojedini pisci žale, da u nekojim našim jedinicama ima i nedovoljnog, čak i površnog sokolskog shvaćanja, a naročito suviše jednostranog. U tom smislu nedovoljnog i usko jednostranog sokolskog shvaćanja imao bi se požaliti i pisac ovog članka.

Sokolstvo je, po mišljenju najvećeg broja naše braće, jedna živa sila, jedan veliki talas, koji ima da preplavi ceo naš narod. Taj talas ima da plavi podjednako sela kao i varoši, i na taj način će se sokolski val podjednako raziti širom naše Jugoslavije. Sokolstvo je poznato radi svoga liberalizma i radi svoje široke concepcije. Soko prima pod svoje okrilje sve ono što služi na korist, čast i ponos svoje domovine. Prema tome treba jedanput biti načisto s tim, da Soko nije jedna puška gimnastička organizacija, kakavih u svetu ima mnogo, već jedna nacionalno kulturna i eminentno slovenska, kakavih u drugom svetu uopšte nema. Sokolu nije cilj da samo stvara gimnastičke vežbe, nego potpune telesno i duhovno razvijene i obrazovane te nacionalno svesne ljude, koji svojim silama visoko podiju moralnu i nacionalnu svest svoga naroda. Da jedan naš Soko potpuno i u pravom smislu bude Soko, čime on to postiže? Da li samo vežbanjem ili ima i jačih kakvih činjenica, koje utiču na sokolsko vaspitanje? Eto, o tim činjenicama mnoga naša braća neće da razmisle, pa se mogla i dogoditi jedna žalosna pojava na jednoj društvenoj skupštini, da su neki članovi tvrdili, da »društvo nije potrebna muzika!« — nadalje, da »kakve veze ima društvo sa sokolskom stampom te je u tu svrhu priredilo je-

dno poselov! To su bili najjači argumenti jedne »opozicije« prema jednoj staroj društvenoj upravi. Dakle, Sokolstvu nije potrebna ni muzika ni štampa? Dovoljne su samo sprave, pa će biti sve u redu.

Ovako shvaćanje treba odlučno odbiti, jer je ono za naše Sokolstvo sasvim štetno; jer postoji naprotiv činjenica, da su muzika i štampa dva najmoćnja sredstva, koja puč naše sokolane mladim i svežim silama. Jer

može li se zamisliti vežbanje bez muzike, mislim na proste i najvažnije vežbe, i prosvetno-kulturni rad u Sokolstvu bez štampe? Ne samo muzika i štampa, nego i druga vaspitna sredstva Soko rado prihvata samu da bi što više uzdigao našu naciju i stavio je u red drugih kulturnih naroda. I ne samo vežbe u sokolani, nego i druga sredstva za fizičku kulturu Soko rado prihvata i time postaje naše centralna i najjača organizacija za fizičku kulturu u našoj državi. Veslanje, smučanje (skijanje), laka atletika, streljački sport i t. d., poređ onog glavnog Tyrševog sistema, jesu najvažnije grane pomoći kojih će Soko izvršiti preporod u fizičkoj kulturi našega naroda. Sokolska štampa, sokolske knjižnice, muzika, vokalna i instrumentalna, radio u službi predavanja i t. d. jesu takođe najvažnije grane pomoći kojih će Soko, u skladu sa fizičkim vaspitanjem, uspešno delovati na duhovni prosperitet i kulturu našega naroda. To treba da znaju naročito ona braća, koja misle da se Sokolstvo svodi samo na prosti prevrtanje preko raznih sprava, a sve druge atribute, koji Sokolstvo unapreduju, odbacuju.

Nije samo jedna jedinica, koja je imala pre navedeni slučaj. Ima takovih naših jedinica više, u čijoj sredini dešlu takvi članovi, čije shvaćanje ne može da posluži napretku Sokolstva. S toga je dužnost tih jedinica, a naročito njihovih prosvetnih odbora, da putem predavanja i predanog vaspitanja našeg članstva, odlučno suzbijaju takva jednostrana shvaćanja i upute svoje članstvo na pravilne misli o Sokolstvu.

Prof. Đura Mrvaljević — Negotin.

Dr. Miroslav Tyrš

Predavanje za proslavu 100 godišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša
5. marta 1932*

Sestre i braćo!

Na današnji dan pre 70 godina (5. marta 1862.), uveo je dr. Miroslav Tyrš, tada prvi načelnik prvog sokolskog društva »Praški Sokol«, prvi put svoje Sokole u vežbaonicu, da započne izgradnju jednog veličanstvenog dela. Ovaj dan smo izabrali da proslavimo i 70-godišnjicu opstanka Sokolstva i 100-godišnjicu rođenja njegovog genijalnog osnivača i nemara Miroslava Tyrša.

Na današnji dan naše jugoslovensko Sokolstvo pred 250.000 svojih članova, članica, naraštaja i dece u 1600 sokolskih gnezda prilazi skrušeno i po božno pred duhovni lik svoga osnivača da mu se pokloni i da mu na najdojstojniji način ukaže dužno poštovanje za veliko delo koje je stvorio. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, proslavljujući danas svoga apostola, ne urezuje njegovu ime u prolazni tvrdi granit i sjajnu bronzu, nego da ovekovečava besmrtnom slavom u dušama naše sokolske dece, naraštaja i članstva, gde će večito živeti. Naše Sokolstvo se spremi, da raškošnu sadržinu njegovog duhovnog riznica usadi u srca Sokola i Sokolica, pa da oni imenem Miroslava Tyrša prenose s kolena na koleno, sve dok bude Jugoslavija i Jugoslovena.

Ime Miroslava Tyrša bilo je kod nas malo poznato, u velikoj većini našeg naroda skoro nepoznato. Ako su ga znali, znali su ga kao osnivača Sokolstva i to je sve. Tek posle svetskog rata, kad su se uočili rezultati sokolskog rada, postaje ličnost Miroslava Tyrša velika i sveta.

Sokolstvo stoji danas zapanjeno u čudenju pred genijalnom figurom, Miroslava Tyrša i njegovog velikog dela, koje je sabralo preko milijun slovenskih duša, dece, omladine, ljudi i žena svih društvenih klasa i religija, okupljajući sve što plemenito i rođoljubivo misli i oseća u našem i ostatkom slovenskom svetu. Za ovih 70 godina izvršeno je ogromno delo. Sokolstvo je duboko proniklo u svet Slovenskog i sposobilo ga je da rad na kulturnom polju, sposobilo ga je, da shvati sve što je lepo, dobro i plemenito.

Takav čovek postaje besmrtn, jer živi u milijunima oduševljenih svojih sledbenika, koji nastavljaju i produžuju njegovu započeto delo!

Ako bi se pred vašu duhovne oči, ma i u naigrubljinu crtama, mogla izneti slika ličnosti dr. Miroslava Tyrša, onda bi se to najbolje i najrazumljivije moglo učiniti njegovim sopstvenim rečima koje on upućuje svojim saradnicima: »Istači se iznad običnoga, postati veliki, stvarati nešto, što pre toga nikad nije stvarao.« Jest, Miroslav Tyrš se istakao daleko i visoko iznad svojih savremenika. On je postao velik, a biće još veći, što se više budemo udubljivali u njegove misli i radili na njegovom delu. On je zaista stvorio nešto novo, nešto originalno. Stvorio je sintetičan idealni hram oplemenjenoj akcionalizmu i humanizmu, čije su temelje gradili Hus, Žižka, Kotsenki, Dobrovski, Falacki i Havelječek i mnogi drugi istaknuti vodi čehoslovačkog naroda.

Miroslav Tyrš je pravi narodni genije, čija veličina i značaj počiva u velikoj i neobičnoj sposobnosti, da ozbiljno i svestrano pronikne u osnove narodnog života i uputi taj život u pravu, lepšeg i boljeg razvijanja. Tyrš je velika ličnost svoga naroda i svoga vremena, jer sakuplja rasparčanu narodnu energiju pa je pretvara u život osvrtjavajući daleke narodne ciljeve.

Pronalaženjem sokolskog vaspitanja, pronađi i sakuplja rasparsčanu narodnu energiju pa je pretvara u život osvrtjavajući daleke narodne ciljeve. Ako se pažljivo prati razvoj duhovne ličnosti Miroslava Tyrša onda se u njegovom životu jasno ispoljavaju četiri epohе. Jedna je filozofska, druga sokolska, treća politička i četvrta je epoha likovne umetnosti. Sve ove epohе međusobno se propisuju i služe uglavnom za dopunu njegovog najglavnijeg dela — Sokolstva. U Sokolstvu je njegova najveća delatnost i po sadržini i po zanimu, a najviše po dalekosežnim posledicama. Ovde se koncentriše neizmerno bogastvo njegovog duha, tu se ispoljava njegov velika životna uloga kojom je besmrtni.

* * *

Ako se pažljivo prati razvoj duhovne ličnosti Miroslava Tyrša onda se u njegovom životu jasno ispoljavaju četiri epohе. Jedna je filozofska, druga sokolska, treća politička i četvrta je epoha likovne umetnosti. Sve ove epohе međusobno se propisuju i služe uglavnom za dopunu njegovog najglavnijeg dela — Sokolstva. U Sokolstvu je njegova najveća delatnost i po sadržini i po zanimu, a najviše po dalekosežnim posledicama. Ovde se koncentriše neizmerno bogastvo njegovog duha, tu se ispoljava njegov velika životna uloga kojom je besmrtni.

Duhovne sklonosti Tyrševa prema filozofiji osporavaju ga, da duboko

nosi, koje izviru iz sopstvene volje, pa ih tako sakupljene upućuje u službu svoga naroda.

Tyrš je čovek harmoničnog tipa. On svojim iskrstalisanim pogledima dovodi u sklad i one pojmove koji izgledaju da stoe u protivnosti. On je bio čovek velike duhovne kulture i univerzalnog obrazovanja. Osim Sokolstva, čiji je bio osnivač i zakonodavac i kome je posvetio sav svoj život, Tyrš je bio po struci profesor univerziteta, istoričar likovne umetnosti, kritičar, filozof, estetičar, političar, bavio se logikom, psihologijom, biologijom. Bio je vaspitač omladine, propovednik idealnog zdravlja, oduševljeni pobornik etike i moralja. Bio je humanista i pacifista i vizionarni prorok slobode. Bio je narodni preporoditelj i realni stvaralač istorije svoga naroda.

Osvetljavajući ličnost Miroslava Tyrša sa svih strana njegove delatnosti i prelistavajući istoriju Sokolstva za ovih 70 godina, možemo sa sigurnošću reći, da Sokolstvo nebi nikad tako duboko pustilo koren u dušu naroda, niti bi ideologijom bilo tako bogato i raskošno, da njegov osnivač Miroslav Tyrš nije bio čovek širokog filozofskog obrazovanja, pronicavog i prorokog duha, širokih pogleda na budućnost, da nije bio čovek neumorne energije, izvanredne organizatorske sposobnosti. Samo čoveku takovih osobnosti mogla je sudbina dodeliti izvršenje velikih narodnih zadataka u kojima na prvom mestu ubrajamo osnivanje sokolskog pokreta.

Tyršovo Sokolstvo po svojim dosadanjima i rezultatima ima ogromno značenje, koje se sada ne može dovoljno oceniti, jer ono je upočetku bilo posvećeno samo češkom narodu, ali je brzo osvojilo ceo slovenski svet, pa tim samim pripada i češanstvu. Veliki genije ne stvara ništa što bi bilo u protivnosti sa zakonima i idealima češanstva. Ono što je lepo, dobro i plemenito pripada celom ljudskom rodu.

Genijalnost Miroslava Tyrša nije samo u tome, što je u duhovnom razvijetu svoga naroda uzakonio telesnu i moralnu harmoniju, što je spojio moderno biološko shvatjanje sa idealom starohelenke antike i sadašnjice, nego je njegova genijalnost u tome, što hoće da stvari novog čoveka stvaralačke snage, svesnog ljudskog dostojanstva, nesalomljive volje i energije. Tyrš hoće, da taj novi čovek provodi kulturni, slobodni, napredniji i moralniji život u fizičkom zdravlju, duhovnoj sreći i materijalnom blagostanjem.

Veliki genije ne stvara ništa što bi bilo u protivnosti sa zakonima i idealima češanstva. Ono što je lepo, dobro i plemenito pripada celom ljudskom rodu. Genijalnost Miroslava Tyrša nije samo u tome, što je u duhovnom razvijetu svoga naroda uzakonio telesnu i moralnu harmoniju, što je spojio moderno biološko shvatjanje sa idealom starohelenke antike i sadašnjice, nego je njegova genijalnost u tome, što hoće da stvari novog čoveka stvaralačke snage, svesnog ljudskog dostojanstva, nesalomljive volje i energije. Tyrš hoće, da taj novi čovek provodi kulturni, slobodni, napredniji i moralniji život u fizičkom zdravlju, duhovnoj sreći i materijalnom blagostanjem.

Tyrš je bio svestan, da se narodne mase ne mogu odjednom zagrejati za takav novi život i zato se obraćao pojedinicima, da preko njih izgradi i dogradi telesno vaspitanje i duhovni preporod, unošći u to vaspitanje celokupnu svoju ličnost sa savršeno jasnim pogledima i vidicima. Tyrš je bio svestan sudobnosnog vremena, u kom je živeo i zato je na najubedljiviji način verom fanatika, zabrinutošću iskrene filozofije i odlučnošću svesnog apostola, propovedača sokolskog program koga je sam izvršavao i učio druge da ga i oni izvršavaju. Tyrš je stvarajući sokolski pokret pružio svojim savremenicima jedan viši ideal koji je do tada nedostajao. Tim idealom ispunio je prazninu koja je zjapila u duši tačnog današnjeg čoveka.

Tyrš je bio svestan, da se narodne mase ne mogu odjednom zagrejati za takav novi život i zato se obraćao pojedinicima, da preko njih izgradi i dogradi telesno vaspitanje i duhovni preporod, unošći u to vaspitanje celokupnu svoju ličnost sa savršeno jasnim pogledima i vidicima. Tyrš je bio svestan sudobnosnog vremena, u kom je živeo i zato je na najubedljiviji način verom fanatika, zabrinutošću iskrene filozofije i odlučnošću svesnog apostola, propovedača sokolskog program koga je sam izvršavao i učio druge da ga i oni izvršavaju. Tyrš je stvarajući sokolski pokret pružio svojim savremenicima jedan viši ideal koji je do tada nedostajao. Tim idealom ispunio je prazninu koja je zjapila u duši tačnog današnjeg čoveka.

Ako se pažljivo prati razvoj duhovne ličnosti Miroslava Tyrša onda se u njegovom životu jasno ispoljavaju četiri epohе. Jedna je filozofska, druga sokolska, treća politička i četvrta je epoha likovne umetnosti. Sve ove epohе međusobno se propisuju i služe uglavnom za dopunu njegovog najglavnijeg dela — Sokolstva. U Sokolstvu je njegova najveća delatnost i po sadržini i po zanimu, a najviše po dalekosežnim posledicama. Ovde se koncentriše neizmerno bogastvo njegovog duha, tu se ispoljava njegov velika životna uloga kojom je besmrtni.

Ako se pažljivo prati razvoj duhovne ličnosti Miroslava Tyrša onda se u njegovom životu jasno ispoljavaju četiri epohе. Jedna je filozofska, druga sokolska, treća politička i četvrta je epoha likovne umetnosti. Sve ove epohе međusobno se propisuju i služe uglavnom za dopunu njegovog najglavnijeg dela — Sokolstva. U Sokolstvu je njegova najveća delatnost i po sadržini i po zanimu, a najviše po dalekosežnim posledicama. Ovde se koncentriše neizmerno bogastvo njegovog duha, tu se ispoljava njegov velika životna uloga kojom je besmrtni.

Duhovne sklonosti Tyrševa prema filozofiji osporavaju ga, da duboko

nosi, koje izviru iz sopstvene volje, pa ih tako sakupljene upućuje u službu svoga naroda.

Tyrš je čovek harmoničnog tipa. On svojim iskrstalisanim pogledima dovodi u sklad i one pojmove koji izgledaju da stoe u protivnosti. On je bio čovek velike duhovne kulture i univerzalnog obrazovanja. Osim Sokolstva, čiji je bio osnivač i zakonodavac i kome je posvetio sav svoj život, Tyrš je bio po struci profesor univerziteta, istoričar likovne umetnosti, kritičar, filozof, estetičar, političar, bavio se logikom, psihologijom, biologijom. Bio je vaspitač omladine, propovednik idealnog zdravlja, oduševljeni pobornik etike i moralja. Bio je humanista i pacifista i vizionarni prorok slobode. Bio je narodni preporoditelj i realni stvaralač istorije svoga naroda, i zato je svoja filozofska gledanja na život prenec preko Sokolstva na život svoga naroda i na životnu delatnost. Najglavnije obeležje njegove filozofije nalazi se u mislima o narodnoj energiji i narodnoj volji koje se moraju razbudit i unesti u stvarni život. Tom filozofijom radi života i svoga naroda, i zato je svoja filozofska gledanja na život prenec preko Sokolstva na život svoga naroda i na životnu delatnost. Najglavnije obeležje njegove filozofije nalazi se u mislima o narodnoj energiji i narodnoj volji koje se moraju razbudit i unesti u stvarni život. Tom filozofijom radi života i svoga naroda, i zato je svoja filozofska gledanja na život prenec preko Sokolstva na život svoga naroda i na životnu delat

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Zanimanje za svesokolski slet sve više raste

Izvestili smo već o velikom interesovanju, koje vlada među pojedinim slovenskim sokolskim savezima za svesokolski slet u Pragu. Međutim dobro zamišljenoj i provedenoj propagandi uspeo je da za taj slet pobudi interes takoder i među nešlovenskim televčackim organizacijama, koje će u Prag poslati veće ili manje deputacije, a takoder i naročite komisije, koje će na licu mesta proučiti sav ustroj i organizaciju Sokolstva. Tako je sletski odbor već obavešten o ekspedicijama iz Abisinijske, Argentine, Japana, Australije i to iz Sidneja, gde već danas više sletski plakati. U propagandnom radu sletskom odboru zapravo pomaže i sav narod. Mnoge korporacije u Čehoslovačkoj, pa takoder i među čehoslovačkim emigrantima, dragovoljno su se stavile u službu sleta te svugde šire zanimanje za taj veliki pothvat, koji će se unatoč nepovoljnog gospodarskog položaja izvršiti u potpunom opsegu. Najveći interes pak pokazuju za slet naravno u prvom redu razne telesno-uzgojne organizacije i unije, koje će ovom prigodom prirediti u Prag velike ekskurzije. Među ostalim, da učestvuju velikom sokolskom prazniku, u Prag će doći i Nizozemci i to s posebnim vlakom. Nadalje je svoje učestvovanje prijavilo i norveško gimnastičko udruženje, koje će doći s autokolonom od 45 kola. Dva velika švedska lista organizovala su iz redova svojih činilaca dve ekskurzije, koje će stići u Prag za sletske dane. Na slet će naročito brojno biti zastupani Francuzi, jer će kako čujemo, iz Francuske prispeti u Prag više posebnih vlakova sa gimnastama i ostalim gostima. Mnogi posjetoci Praga upotrebljeće tu priliku, da će na slet doći s autokarima preko Nemačke.

Gigantski sokolski stadion raste

Tisuće ruku radi od zore do mračne dan za danom na prostranom prostoru za Petřínom. Zamisao projektanta sokolskih sletišta br. Dryaka dobiće konkretne oblike, te se već sada pokazuju veličanstvene konture ogromnog sletišta, na kojem će u sletskim danima u jednoj volji, u jednoj misli i težnji sakupiti se na tisuće i tisuće Sokola i Sokolica iz svih slovenskih zemalja i iz svih delova sveta, pa takoder na tisuće nešlovenskih gostiju, koji će imati ponovno priliku, u još većoj meri nego ikada pre, da se dive veličini sitnog rada Sokolstva, te jedinstvene organizacije na svetu. Sada se gradi vojnički stadion, koji podiže ministarstvo odbrane za svoje svrhe, daje latkotelski stadion, koji gradi ministarstvo narodnog zdravlja, a na glavnom stadionu od definitivnih radova dovršava se planiranje i glavna tribuna iz betona i betonski temelji za ostale tribune, dok će drvene delove tribina i ostale provizorne delove sletišta (garderobe, pavilioni i t. d.) izgraditi ČOS u svojoj režiji prema osnovi arhitekta br. Dryaka. Samo sletište moći će da primi preko 200.000 ljudi. Prostora za gledače, za garderobe te za sabirališta prigodom nastupa biće 50.000 Sokola. Samo vežbašte moći će najedanput da primi 15.000 vežbača. Ulaz će biti širok 60 m, kroz koji će se moći proći u 72-stupu, što će bez sumnje podavati živu sliku jednog silnog čovečjeg velečoka, koji će se razditi po sletištu. Novost na sletištu ovoga puta je izlaz za vežbače. Dosada su oni, koji su imali da nastupe, morali čekati dok kroz glavna ulazna vrata ne izidu oni, koji su na vežbaštu, a sada međutim to je uđeno tako, da će sa sletišta vežbači izlaziti kroz dva druga naročita izlaza.

Celokupno sletište pretstavljaće se čitav grad, opremljen sa svim najmodernijim tehničkim tehnologijama. Tu će se nalaziti mnogobrojni pavilioni za okrepnu, pisare, stanicu za spasavanje, ove pod svakom tribinom, pri ulazima kao i pri garderobama te veliki autoparking.

Kako pišu o Sokolstvu Japanci

Sletski odbor primio je od udruženja japanskih mladih ljudi pismo, koje nagovještava da će slet u Pragu posjetiti veći broj Japanaca. O samom Sokolstvu pak u pismu se veli: »Dosađa nismo posvećivali telovežbi toliku pažnju, tek u poslednjih pet godina počelo je u Japanu da raste zanimanje za telesni uzgoj. Pobudu za to nije dao nikо drugi nego čehoslovačko Sokolstvo. Divimo se danskoj gimnastici, koju nam je pre kratkog vremena pokazao Niels Bukh, jer je ona primer snage i lepote. Međutim sokolski telovežbački sistem je srodan danskoj, ali se ipak od ovoga temeljito razlikuje po svojoj visokoj duševnoj vrednosti. Ta okolnost nas je ponukala, da našu javnost želimo upoznati s čehoslovačkim Sokolstvom.«

Poljsko Sokolstvo na sletu

Po prvi put doći će ove godine takoder i poljski Sokoli na svesokolski slet u Prag u većem broju. Glasilo poljskog Sokolstva objavilo je u svom zadnjem broju savezni proglašenje, koji poziva članstvo da sletu učestvuje u najvećem broju i to ne samo obziru na činjenicu, da je to dužnost poljskog Sokolstva kao člana Saveza Slovenskog Sokolstva, već takoder i općenito iz slovenskih motiva, da se time ojača slovenska misao i otpor protiv svih neprijatelja slovenskog plemena. Nadalje u proglašenju se naglašuje i to, da je potrebito, da se što veći broj Sokola i Sokolica upozna s ustrojem čehoslovačkog Sokolstva, da vidi njegov rad i snagu njegove uzorno provedene organizacije. Poljsko Sokolstvo polazi na slet 3. jula, a vraća se u domovinu 7. jula. U ostalim člancima opisuje se, što se je sve dosada za slet učinilo. Naročito su spomenute sve sletske pripreme. Po svemu tome dakle vidi se, da će učesnici poljskih Sokola na sletu u Pragu biti izvanredno veliko, pogotovo ako uspe, da im poljske vlasti sniže pristojbe za vizum. Ovaj brojni poset poljskog Sokolstva praskom sletu biće takoder od velikog značaja i za sami razvoj Sokolstva u Poljskoj, jer će poljski Sokoli ne samo upoznati savršenu organizaciju čehoslovačkog Sokolstva već takoder doći u još tesniju vezu i sa ostalom slovenskom sokolskom braćom.

Tyršev spomenik na stadionu u Prostějovu

Sokolsko društvo Prostějov I ima krasan stadion, koji je sagradilo već pred nekoliko godina. Tamo će se sada koncem jula otkriti veliki spomenik osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrše. Osnovni spomenik izradili su prof. Mucha i prof. Triska, a glavna skupština društva koncem januara odobrila je sve načrte i votirala potrebnu svotu, da se spomenik odmah podigne.

Rad Sokolstva u Srpskoj Lužici

U poslednje vreme nailazi lužičko-srpsko Sokolstvo na velike potreškoće, koje mu čini nemačka policija, jer Sokolstvo smatra kao političku organizaciju pa je radi toga Sokolima zabranila i nošenje svećane odore. Savez lužičko-srpskog Sokolstva uputio je oštar protest protiv takovog postupka uz obrazloženje, da Sokolstvo nije niti hoće da bude ikakva politička organizacija. Poznato je, da je u Nemačkoj svim političkim organizacijama zabranjeno nošenje uniforma pa je ova zabrana pogodila i Sokolstvo, iako ono nije političko udruženje. — Na dan 31. januara Sokolska župa Lubin održala je u Budysinu javnu pravoslavnu 100-godišnjicu Tyrševog rođenja, kojoj je učestvovalo članstvo i ostalo lužičko gradanstvo. Proslava je uspela veoma lepo te su istoju sudjelovala i nekoja lužičko-srpska pevačka društva sa pevanjem rodoljubnih i sokolskih pesama. Župski starešina br. Měrčin Novak održao je jedno predavanje, a savezni starešina br. Jakub Šajba prednji govor. Sudržan, 1. februara posle podne, starešinstvo saveza i savezni odbor održali su svoje sednice, a nakon toga održana je i savezna župa Lubin, a naveče priredeno je sokolsko veće i akademija, koju je priredilo sokolsko društvo Budysin uz sudjelovanje svega vežbačkog članstva te diljetanske sekcije. Posle akademije razvila se veoma lepa bratska zabava. U januaru sva lužička sokolska društva održala su glavne skupštine, koje su sve dobro prošle te time ujedno dokazale da unatoč velike privredne krize, koju proživljaju i Lužičani, sokolska misao lepo napreduje. Izveštaji sa glavnih skupština društava Budysin, Hrodžišće, Ralbice, Bukecy, Delni Wužice pokazali su znatan napredak i po količini i po kakovosti članstva, a naročito u pogledu telesnog uzgoja.

Izašla je 9. sveska „Sokol. knjižnice“:

D.R. NIKO MRVOŠ:

Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrše

Primerak stoji 3—Din Neophodno potrebno za Tyrševe proslave

Porudžbe prima i izvršuje:

Jugoslovenska Sokolska Matica

LJUBLJANA, Narodni dom

(Nastavak sa 1. str.)

ideja svojom vrednošću i moralnim sadržajem spojila Slovenstvo i dala mu zajednički program.

Tyrševi Sokolstvo je epohalno dešlo jednog filozofa, estetičara i rodoljuba, koje se ne sastoji samo u telesnom vaspitanju nego mu je cilj da upali idealističku veru u konačnu zavetnu misao: oslobođenje porobljenih Slovaca i stvaranje samostalnih država slovenskih. Ta vera zaista je rodila herojsku hrabrost i nesamoljivo pouzdanoje kod legionara i dobrovoljaca, koji su se u svetskom ratu borili za očevinu, za spas svojih ognjišta, za sreću svoje narodne budućnosti. Sokolstvo je u ratu ostvarilo Tyrševe želje. Ono je delima pokazalo kako je veliko kao izvor neodoljive energije i kako je snažno kao čuvat narodnih tradicija. Ono što je Sokolstvo pre svetskog rata dalo u reči i pesmi, to je u ratu izvršilo borbom i krvlju. Zaista je ognjište duhovnog spremanja legionarskog i dobrovoljačkog pokreta u Tyrševu sokolskoj ideji, odakle se crpala sva moralna snaga i oduševljenje.

Politička delatnost Tyrševa ne se odvodi od sokolskog rada. On i na tom polju razvija veliku delatnost u cilju jačanja nacionalne svesti i organizovanja narodnog otpora. Tyrš u poslovima unosi svoja naročita filozofska gledišta. Kao Soko moralista Tyrš je i kao političar veliki moralista, pa nastoji da se u politici sačuva moral, a to je jedan od sigurnih puteva koji vode napredu i budućnosti. Njegov krajnji politički ideal je bio opšti svetski mir u ujedinjenim evropskim državama. Već ova činjenica pokazuje, da je Tyrš bio političar širokih vidokraga, čije su političke concepcije prelazile daleko i široko granice njegove odzadbine.

U njegovim govorima i spisima nema traga o mržnji i agresivnosti. On govorio samo o odbrani. Svoje Sokolstvo hoće da postavi na demokratske principe, a to će reći, da Sokolstvo nije iz ubedenja i dobrotljivog vršenja dužnosti. Na tom zdravom temelju počiva prema njegovim pogledima i Sokolstvo i pravo ljudsko društvo. To je jedan od njegovih političkih ciljeva na koje upućuje svoj narod.

Tyrš, naime, piše „...borba na političkom polju ne treba da bude bez kraja. Ali, šta onda ako se svrši, a, međutim, ničega ne pripremi? Nastupiće mrtva tišina, i, ako ne bude viših zajedničkih nastojanja, narod će zapasti u prости egoizam“. Ova je opasnost dosta velika...

Treba paziti da posle pobjede ne nastupi miltavost, što bi značilo prema susedima i takmacima dobrotljivi počin. Bar kom je dato od gorenje treba da bude blagovremeno naoružan. Pripravimo svoje misli i za drugi pokret, i kada budemo gospodari u svojoj rođenoj državi, obratimo opšti mar,ako se nije ugasio, delomici i na drugu stranu...

Na osnovu svega ovoga što je rečeno o čoveku, čiju 100-godišnjicu rođenja danas proslavljamo, kažemo još jednom: dr. Miroslav Tyrš je bio uzor klasične muževnosti, redak duh obdarjen silnom stvaračkom snagom i beskrajnim požrtvovanjem, koji je u službi svoga naroda uneo celog sebe. Ostativo nam je u amanet svoj ideal: savršen čovek kao harmonično biće koji ljubi slobodu, istinu i pravdu. Eto, to je tajna svih sokolskih nastojanja, to je krajnja meta svih sokolskih stremljenja, koja se postizava čvrstom i odlučnom voljom, ozbiljnim i predanim radom, nepokolebitivom verom u uspeh, u srećnu budućnost svoga naroda i svega čovečanstva.

Sestre i braćo!

Kao što je Tyrševa vera bila napredak i usavršavanje, neka bude i naša! Kao što je njegova nada bila slobodna i mir svega sveta, nek bude i naša!

Ideje slobode, istine, pravde, bratske ljubavi, dobra i morala oslobođile su nas, tim idejama moramo ostati verni, pa će nas i u budućnosti sačuvati. Ako to ostvarimo u nama, onda smo neumrli osnivači i apostolu dr. Miroslavu Tyršu podigli spomenik trajniji od mira, ozbiljnim i predanim radom, nepokolebitivom verom u uspeh, u srećnu budućnost svoga naroda i svega čovečanstva.

Jugoslovensko Sokolstvo to će i ostvariti, jer će većito koračati njegovim stopama i ići za zvezdom vodiljkom koja se zove:

Dr. Miroslav Tyrš!

Neka je večna slava velikom Miroslavu Tyršu!

Dr. Niko Mrvoš — Novi Sad.

Jugoslovenska Sokolska Matica za posradale od suše

Za braću u našim pasivnim krajevima, koji su naročito prošle godine postradali sa suše, Jugoslovenska Sokolska Matica priložila je iznos od 5000 Din (a ne 500 Din, kako je to greškom bilo štampano u poslednjem broju našeg lista).

Čehoslovački sud o našem Sokolstvu

U sokolskoj rubrici dnevnika »Narodni Osvoboženec« raspravlja pozнатi sokolski pisac br. Taborsky pod naslovom »Savez Slovenskog Sokolstva« o stanju Sokolstva u pojedinim sokolskim savezima. U tom pogledu naročito je zanimljiv sud, koji izriče o našem Sokolstvu, a što ovde donašamo u izvadku:

Br. Taborsky u tom članku među ostalim veli:

Sa Sokolom kraljevine Jugoslavije naše se misli potpuno poklapaju te bi se dalo govoriti i o širem i čvršćem zajedničkom programu SSS, kad bi naravno samo ČOS i SKJ bili njegovi članovi. Iako je podržavljenje porušilo demokratska načela, ipak nije tu nastalo drugih razlika o naziranju Sokolstva. Mi smo se tim pitanjem već bavili u našoj rubrici naročito početkom 1930. godine, ali primili smo takođe da znanja i nova pravila i duh poslanice novog saveznog vodstva u Jugoslaviji. Sada, kada je već proteklo dosta vremena od te dobe, možemo mnogo lakše da pogledamo na razvoj Sokolstva u Jugoslaviji i da prosudimo, da li se uistini rad vršio tako, kako je to bilo svojedobno najavljenno,

da će se i provoditi. U tom pogledu možemo da budemo u celini zadovoljni: Masarykove proslave, program 100-godišnjice Tyrševog rođenja, priprave za slet, rezolucije o idejnim prijedlogima na glavnoj skupštini godine 1931., pa također i »Sokolski Glasnik« kao odjek svega rada u Savezu dovoljno nam jasno pokazuje, kakav duh i smernice vladaju u jugoslovenskom Sokolstvu. Zato pak smatramo vrlo nesrećnom i neobjašnjenoj definiciji, koju o SKJ sadržava brošurica »Sokolstvo i sokolstvu«, u kojoj se tvrdi, da drugi Slovenci ne shvaćaju tako Tyrševu misao, kao Čehoslovački i kao VII. zbor ČOS. Dalje se tu tvrdi, da je tumačenje Tyrša bilo najčišće u Jugoslaviji, dokle god nije jugoslovensko Sokolstvo nakon podržavljenja izgubilo temeljne ideje slobode i demokracije. — Na svaki način ta definicija napravila je vrlo slab utisak među jugoslovenskim Sokolima i odazvalo se je nekoliko glasova, koji odbiju tvrdnju iznetu u pomenutoj brošuri.

Br. Taborsky nadalje smatra također potrebnim, da se tako tumačenje o Sokolstvu u Jugoslaviji u citiranoj brošuri mora da popravi, jer je nepravilno.

Renata Tyrševa o zadacima inteligencije u politici

Uredništvo »Narodnih Listy« raspisalo je bilo za božićni broj anketu o zadacima inteligencije u politici. Prilikom te ankete odgovorio je Renata Tyrš ovakvo: »U listu, koji mi je Tyrš pisao 1869. godine, nalazim izraženu misao, koja sam se setila razmišljajući o zadacima naše inteligencije u politici.

Tyrš, naime, piše „...borba na političkom polju ne treba da bude bez kraja. Ali, šta onda ako se svrši, a, međutim, ničega ne pripremi? Nastupiće mrtva tišina, i, ako ne bude viših zajedničkih nastojanja, narod će zapasti u prosti egoizam“. Ova je opasnost dosta velika...

Tyrš, naime, piše „...borba na političkom polju ne treba da bude bez kraja. Ali, šta onda ako se svrši, a, međutim, ničega ne pripremi? Nastupiće mrtva tišina, i, ako ne bude viših zajed

domu, koja je objavila rezultate prvog dana i odredila za nedelju suce, nadzornike pruge i meroice vremena. U nedelju ujutro zbog oštре zime (24th ispod mle) odredilo je vodstvo, da se takmičenje članica na pruzi od 6 km, koje je imalo početi već u šest sati ujutro, odloži za 10 sati prepodne.

U devet pre podne počela su takmičenja u slalomu, koja spadaju među

kaonicom i oko nje mnoštvo sveta, koji, pored slaloma, najradije promatra baš ovu granu smučarskih takmičenja. Dan je bio krasan, pogled sa skakaonice na Triglav i ostala brda veoma lep; čitavo raspoloženje publike i takmičara najbolje. Za skokove bilo je prijavljениh 15 takmičara, ali su nakon pokusnog skoka ispalna dva, jer su im se slomile smučke. Postignu-

Takmičenje u slalomu

najinteresantnija smučarska takmičenja i koja zahtevaju od takmičara vanrednu veste, tehniku i odvažnost. Ako je pruga pregledna, može i publike da veoma lepo prati ovu vrstu takmičenja, koja je najbolje propagandno sredstvo za smučanje. Pruga za takmičenja u slalomu nalazila se na brdu iz željezničke stанице u Bohinju, na veoma preglednom terenu te sa visinskom razlikom od 150 metara, a iznosila je u dužini 2.370 metara. Takmičara bilo je prijavljeno 36, od kojih je 5 bilo diskvalifikovanih, a ostali su svi dospeli na cilj i to najbolji: br. Lakota Ciril (Mojstrana) prevelio je prugu u 2 min. 15.3 sek., br. Tratnik Franjo (Koroška Bela—Javornik) u 2 min. 28.4 sek., br. Praprotnik Martin (Koroška Bela—Javornik) u 2 min. 49.2 sek., br. Smolej Franjo (Je-

ti su sledeći, najbolji rezultati (ne samo po duljini skoka već i po stilu i. t. d.): br. Zupan Ivan (Jesenice) 226.3 boda (skoci 29 i 30 metara, t. j. pri prvom i drugom skoku), br. Rayhekar Tomaž (Jesenice) 225.2 boda (sa 30.5 i 31 m), br. Rabič Maks (Mojstrana) 201.3 boda (sa 26 i 27.5 m). Najmanji broj postignutih bodova iznosio je 116. Skokovi, većinom, izvedeni su veoma lepo, a i rezultati su takođe zadovoljni.

Rezultati kombiniranih takmičenja (t. j. takmičenja na 18 km u slalomu i skokovima) sledeći su: br. Rabič M. (Mojstrana) 428.4 boda, br. Smolej Fr. (Jesenice) 414.7 boda i br. Kozek Vinko (Jesenice) 377.6 boda; najslabiji rezultat iznosi 87 bodova.

Nakon završnih takmičenja sastala se u Sokolskom domu komisija, ko-

Prvaci u smučarskim skokovima:
br. Rayhekar T. (12) posigao prvo mesto,
br. Zupan I. (3) posigao drugo mesto

izabraće sada takmičare za Štrbski Ples, gde će se takmičiti za prvenstvo SSS. Ova takmičenja vodilo je uzorno tehničko vodstvo, koje je bilo ponavljeno u rukama članova smučarskog oseka Sokolske župe Kranj i to: br. Rayhekar, Rusa, Tomažiča, Koniča, Humra i drugih.

Ovdje još treba spomenuti, da su se braća setila i našeg u Luxembourgu postradalog prvaka, nezaboravnog brata Maleja, koji je sahranjen na groblju u Boh. Bistrici, te su na čelu sa saveznim potstarešinom br. Ganglom obišli ovom prigodom grob ovog našeg uzornog brata.

Iz načelništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 16. februara 1932.

Brat Podgornik podao je izveštaj o smučarskim takmičenjima, koja je priredio Savez dne 13. i 14. o. m. u Bohinju. Iz izveštaja razvidno je, da je disciplina na tom prvom saveznom takmičenju bila veoma dobra i da su priprave i organizacija takmičenja bile u brižnim rukama isključivo samo Sokola bez iščje druge pomoći. Rezultati postignuti na tim takmičenjima objavljene su u "Sokolu". Na osnovu postignutih rezultata načelništvo je odredilo i već prijavilo Savezu SS učešće na takmičenjima u smučanju, koja će se održati 3.—6. marta u Štrpskom Plesu, sledeću braću: a) za 50 km Janša Joška, b) za 18 km Janša Joška i Smoleja Franca, c) u sastavljenom takmičenju Smoleja Franca, č) u slalomu Lakota Cirila, Tratnika Franca, Smoleja Franca, d) u skokovima Smoleja Franca. Od članica prijavljene su sestre: Ažman Anka i Ravnik Ivanka. Načelništvo će za takmičare, koji su pri takmičenju u Bohinju postigli propisane uspehe, izdati diplome. — Na predlog savezne načelnice br. Bajželja izriče se smučarskom otseku na Jesenicam pismena zahvala za trud i dobro organizaciju ovih takmičenja, a imenito pak još izrajuje se priznanje braću: Rusu, Tomažiču i Koniču. — Kritikuje se župsku upravu Kranj te društvenu upravu Ljubljana i Škofja Loka, koje su na dan saveznih smučarskih takmičenja imali svoje vlastite prirede, te im se preporuča za buduće, da kada prirede Savez svoja takmičenja, ne priedu i svoje vlastite prirede. — Ima se izraditi takmičarski red za smučare, s pripravama za ispite za suce u smučanju. Ispiti će se održati koncem septembra ili početkom oktobra o. g. — Br. Šulec vraća rukopis "Sistem telovežbe", koji su pregledali br. Ilić i br. Teodorović. Pozvaće se literarna komisija u svrhu pregleda i konačnog

redigovanja tog rukopisa. U tu komisiju zamoliće se za saradnju braća: Ambrožić, dr. Murnik, Ilić, Teodorović, Trček i Vojinović. — Predlog br. Macanovića za stafetno trčanje pregledaće se i predložiti na raspravljanje u narednoj sednici. (Br. Keber.) — Raspravljalo se je o okružnicu savezne uprave gledje održanja vojničke škole za izobrazbu prednjaka za sokolske čete. Održanje te škole bilo je zaključeno sporazumno između savezne uprave, Ministarstva vojske i mornarice te Ministarstva za fiziki uzgoj a bez znanja nadležnog savezognog načelništva i TO. — Sokolskoj župi Ljubljana dozvoljava se na njenu molbu, da se na ovogodišnjem župskim takmičenjima mogu takmičiti oni, koji su na prijašnjim takmičenjima postigli 85% u istim određenjima iako bi ove godine morali da predu u viša određenja. Ali to vredi samo iznimno za ovogodišnja takmičenja. Međunarodni takmičari pak ne smiju takmičiti u vrstama već samo kao pojedinci. — Gleda predloga Sokolske župe Ljubljana, da bi se izdavala uverenja o poželenim prednjackim ispitima tek nakon dvogodišnjeg rada dotičnog prednjaka, tehnički odbor priklanja se mišljenju, da se prednjacki ispit smatra za teoretski ispit, a s dvogodišnjom praksom pak prednjak dokazuje svoju praktičnu sposobnost, našto mu se izdaje uverenje s odnosnom napomenom. Taj predlog će se izneti na narednom zboru župskih načelnika, da se o njemu raspravlja. Ako taj predlog bude primljen, izmenice se poslovnik za polaganje prednjackih ispti. To će onda ujedno vredti za društvene, župске i savezne ispte. — Načelništvo Sokolske župe Zagreb obaveštice se, da se prednjasta priznaje kako ostalim funkcionerima tako i onim, koji imaju državni ispit za učitelje telovežbe, ako se za to prijave do 1. septembra o. g., ali pod uslovom, da su šest godina aktivni tehničari. Predlog načelništva Sokolske župe Zagreb glede znakova za vodnike sokolskih četa, odlaze se za saveznu skupštinu.

ljana, da bi se izdavala uverenja o poželenim prednjackim ispitima tek nakon dvogodišnjeg rada dotičnog prednjaka, tehnički odbor priklanja se mišljenju, da se prednjacki ispit smatra za teoretski ispit, a s dvogodišnjom praksom pak prednjak dokazuje svoju praktičnu sposobnost, našto mu se izdaje uverenje s odnosnom napomenom. Taj predlog će se izneti na narednom zboru župskih načelnika, da se o njemu raspravlja. Ako taj predlog bude primljen, izmenice se poslovnik za polaganje prednjackih ispti. To će onda ujedno vredti za društvene, župске i savezne ispte. — Načelništvo Sokolske župe Zagreb obaveštice se, da se prednjasta priznaje kako ostalim funkcionerima tako i onim, koji imaju državni ispit za učitelje telovežbe, ako se za to prijave do 1. septembra o. g., ali pod uslovom, da su šest godina aktivni tehničari. Predlog načelništva Sokolske župe Zagreb glede znakova za vodnike sokolskih četa, odlaze se za saveznu skupštinu.

Projekat

za osnivanje vojničke prednjacke škole, u kojoj bi se obrazovali prednjaci sokolskih četa

Još od početka osnivanja sokolskih četa pratilo sam njihov rad. Sa koliko se teško bore pojedina društva, u čijem sastavu imaju sokolske čete, imao sam prilike da se i lično uverim kako član starešinstva društva kome pripadam. Sve ove teškoće dolaze zbog nemanja spremnog tehničkog vodstva.

Kao slušalač prednjackog tečaja Sokolske župe Beograd od 10. do 31. novembra 1931. god., gde je bio pričlan broj učitelja i učiteljica, došao sam i u lični dodir sa vodama sokolskih četa. Pricali su mi na kakve su sve teškoće našli pri radu u svojim sokolskim četama. Najzad sve bi se teškoće mogle otkloniti, samo da imaju bar jednog spremnog sokolskog prednjaka.

Razmišljajući o ovoj stvari došao sam da zaključka, da Sokolstvu u ovom pogledu prestoji veliki napor, skopčani i sa velikim materijalnim izdatcima. Koliki bi ti izdatci bili, kada bi svaka sokolska četa uputila po jednog svog člana na tečaj, koga bi trebao Savez Sokola kraljevine Jugoslavije da otvoriti, može svaki doći do zaključka, ako uporedi izdatke za jedan tečaj koji priređuje Savez za sve prednjake.

Izlaza se moralo nači, jer kod velikog broja sokolskih četa rad ne može napredovati zbog nemanja spremnog tehničkog vodstva. Istina je, da pojedina društva i župe ulazu mnogo truda i iz svojih sopstvenih sredstava drže tečajeve za vode sokolskih četa. Planove i programe za te tečajeve stvaraju sami inicijatori. Jednoobraznosti nema za ove tečajeve za celu našu kraljevinu.

Kao dugogodišnji sokolski radnik i aktivni oficir, i poznavajući prilike u našem Sokolstvu i vojsci, kao i kažut uticaj Sokolstvu ima na vojski i na Sokolstvu, došao sam na ideju, da baš u napred iznetim teškoćama Sokolstvu može pomoći vojska. Radi ovoga izradio sam »Projekat za osnivanje vojničke prednjacke škole, u kojoj bi se obrazovali prednjaci sokolskih četa«. Ovaj projekat predao sam Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije i on je upućen nadležnim na rešenje.

Po predaji ovog projekta, pristupio sam izradi nastavnog plana i programa za ovu školu, koje će uskoro doneti kao svoj projekat Savezu SKJ.

No da bi ovaj projekat bio potpun i odgovarao stvarnim prilikama, ja sam uputio molbu svima župama, koje su svakako održale po kojim tečaj za vode sokolskih četa i molio ih da mi pošalju sledeće podatke:

1. Je li je održan koji kurs za vode sokolskih četa i koliko je taj kurs trajao?

2. Koliko se je radnih časova radovalo na njima?

3. Koji su se sve predmeti predaval na tim kursevima i u kojem obimu?

4. Je li se u praksi pokazalo da je potrebno menjati predeni program?

5. Uopšte što bi bilo od interesa za spremanje voda za sokolske čete.

Ove podatke molio bi da mi pošalju i pojedinu društva, kao i pojedinci, u čijim su mestima održani ovački tečajevi.

Projekat, koji sam uputio Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije glasi:

PROJEKAT

za osnivanje vojničke prednjacke škole, u kojoj bi se obrazovali prednjaci sokolskih četa.

Cilj.

Sokolske čete počele su naglo da se osnivaju. Za njihov pravilan rad potrebno je vodstvo. Mi ga nemamo dovoljno. Većina onih koji su pozvani da ih vode nisu dovoljno upoznati sa Sokolstvom. Narod još manje. Da se naš seljak nebi odbio od ovih četa

zbog nedostatka vodstva, a koga je posle teško vratiti i za ovaj rad zagrevati, potrebno je odmah početi sa spremanjem vodstva. Ko je pozvan za ovo? Niko drugi nego Sokoli.

Na ovom polju je već počeo rad s otvaranjem župskih prednjackih kurseva, u kojima u znatnom broju dolaze učitelji sa sela. Da li se za vodenje sokolskih četa treba zadovoljiti samo učiteljima? Naše je mišljenje: ne. Nama je potrebno vaspitati vode i iz samog naroda.

Način vaspitanja voda sokolskih četa.

Za ovo vaspitanje voda-prednjaka za sokolske čete moglo bi se uraditi dvoje: stvaranje prednjackih kurseva, u kojima se dovodili mladići sa sela i stvaranje kurseva u vojsci, na koje bi se dovodili vojnici iz kadra.

Pri načinu ima teškoća, na koje naihlazimo i pri stvaranju prednjackih kurseva za vaspitanje prednjaka pojedinih sokolskih društava. Te su teškoće ove: teško odvajanje seljaka od svojih kuća i od posla; nepoznavanje rada u Sokolstvu, pa možda zbog toga i nepoverenje prema novini; neimanje dovoljno potrebnog novca za izdržavanje tih kurseva; za ishranu, stan i dr. Sve bi ove teškoće kod drugog načina otpale, jer kod vojnika bi se to rešilo samo jednim naredenjem. Vojnik bi samo imao biti upućen u kurs, i rad bi otpočeo bez ikakvih teškoća. Bio bi u kasarni ili na ovom kursu, niko nebi ništa gubio, već bi pohadjanjem ove škole dobila i vojsku i Sokolstvo pa i sam narod.

Vojnička prednjacka škola.

Kakva treba da bude ova vojnička prednjacka škola? Sedište ove škole treba da bude Beograd. Beograd zbog toga, jer tu se može naći najveći broj nastavnika, a pod nadzorom je Saveza, koji može da prati rad ove škole. Beograd i zbog toga, što je on centar, a i prestonica zemlje. Tu su i Ministarstvo vojske i mornarice i prosvete, koja se mogu najbržim putem iskoristiti za potrebe ove škole.

Pitanje bi bilo, pod kim bi bila ova škola: pod Ministarstvom vojske i mornarice ili pod Savezom Sokola kraljevine Jugoslavije.

Ako bi se uprava škole poverila Ministarstvu vojske i mornarice, bojati se da bi ova škola uzeila čisto vojnički karakter, pa bi možda i samim vojnicima ona izgledala kao rad u kasarni i verovatno da oni tada nebi radi se onom predanošću i s onim elanom, koji se od njih očekuje.

Ako bi se uprava škole poverila Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, to bi najbolje bilo, ali se opet bojati, da vojnik ne zloupotribe sokolsko opredelenje, jer on još nije Sokol niti zna da shvati to medusobno sokolsko ophodenje onako kao što bi trebalo. Od njega se tek ima da stvari Sokol. Sem tega, pitanje je, da li bi i Ministarstvo vojske i mornarice pristalo na ovo, s obzirom da ono snosi sve troškove izdržavanja ove škole. Zato je najbolje da ova škola bude pod upravom i Ministarstva vojske i mornarice i Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Na koji način? Na taj način, što bi za upravnika ili komandanta te škole, a po predlogu savezne uprave, trebalo postaviti jednog oficira, koji je Sokol i koji je pri tome tehničar.

Formacija škole.

Formacija ove škole trebala bi da bude sledeća: upravnik ili komandant 1; pomoćnik upravnika ili komandanta 2; disciplinski oficir 2; podoficir pišara i daktilografa 2; podoficir disciplinskih 2; vojnika posilnih 2. Ukupno 9.

Smeštaj škole.

Škola bi trebala da bude smeštena u Sokolu I. Ovde zato, što to društvo ima skoro najveću vežbaonicu i što je u samom centru varoši.

Na tribini: predstavnici Sokolskog

Vojnici bi se imali smestiti u nekoj kasarni, koja bi imala dve velike sobe (jedna za spavanje, a druga za učionice) i kupatilo. Ova kasarna imala bi biti u blizini sokolane.

Rad škole.

Škola bi trebala da radi svake godine za vreme zimskog nastavnog perioda, t. j. kada se završi vojnička obuka pa do dolaska rekruta (1. decembar do 1. aprila). Tada imamo već formirane vojnike i tada bi se oni mogli odvojiti od kasarne bez ikakvog uštrba po vojsku. Ma da će gotovo svi ovi vojnici, kao najbolji, biti kapari, ipak nebi bilo nikakve teškoće u tome pogledu. Za 1932. godinu škola bi trebala da počne što pre i da traje do polaska u Prag. Od 1. decembra 1932. godine pa na dalje, škola bi trebala da traje neprekidno, dok svaka sokolska četa ne dobije jednog od ovih prednjaka. Tek kada se ovo postigne, onda bi škola trebala da otpočne normalan rad, radi obnavljanja i popunjavanja broja ovih voda.

Vreme trajanja kurseva.

Kursevi ove škole trebali bi da traju najmanje šest do osam nedelja. Broj časova preko dana imao bi da bude po potrebi, s obzirom na broj predmeta. (4—5 časova.)

Nastavnici.

Nastavnici treba da budu Sokoli. Oficire Sokole upotrebiti samo za one predmete, koji odgovaraju njihovom pozivu.

Cinovnike — nastavnike trebalo bi oslobođiti službe, kada je potrebno da drže časove. Cinovnicima van mesta trebalo bi dati otsutstvo i dnevničke i pridati ih školi na rad ili ih premestiti u Beograd. Za nastavnike treba izabrati ne samo ljude spremne, već i one, koji će svojom pojmom i ponasanjem umeti da oduševe ove vojnike. Tu treba da se upotrebe naši stari oprobani sokolski radnici, a ne i mladi predvodnici.

Nastava.

Ova škola imala bi da bude škola Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, a nastavni plan njezin da odreduje Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. Nastavni plan treba da obuhvati: sokolsku ideologiju, istorijat Sokolstva, njezinu organizaciju i administraciju, tehnički rad u sokolskim četama, ideju narodnog i državnog jedinstva i vojničku znanju, potrebne članovima sokolskih četa. Upravnik odnosno komandant škole morao bi također da ima udela u sastavljanju toga nastavnog plana.

Upravnik odnosno komandant škole sa nastavnicima sačinjavali bi nuku vrstu prednjaka-nastavničkog saveta, na čelu sa upravnikom odnosno komandantom kao načelnikom. Oni bi se češće imali sastajati radi dogovora o radu.

Po svršenom kursu svi vojnici-kursisti polazu ispit iz svih nastavnih predmeta. O položenom ispitu škola izdaje svedočanstva (diplome).

Izrada predmeta.

Nastavnici moraju blagovremeno izraditi svoje predmete, koji bi se litografisali i izdavali vojnicima kursista. Litografisanje predmeta imala bi da vrši Vojna akademija. Sav kančarijski materijal imalo bi da daje Ministarstvo vojske i mornarice.

Izbor prednjaka.

Pri izboru ovih vojnika-kursista biće dosta teškoća. Ako se oslonimo na starešine u vojski, bojati se, pošto velika većina njih nisu Sokoli, da se ne upute vojnici koji ne odgovaraju uslovima. Da se oslonimo na volju samih vojnika, bojati se da se uvuku oni, koji bi od ove škole očekivali neko olakšanje u kadru, što opet ne odgovara svrsi. I u jednom i u drugom slučaju možda bi se uputio znatan deo takvih, koji na selu nebi mogli da odgovore uslovima jednog vode sokolske čete.

Voda ili pomoćnik vode sokolske čete treba da bude čovek koji uživa poverenje seljaka, ozbiljan, pun takta, dovoljno pismen radi vodenja administracije, koji ima smisla za organizaciju, volje za rad u Sokolstvu i kome domaće i materijalne prilike to omogućuju. Zato bi izbor ovih ljudi, koji su na odsluženju roka, trebalo prepustiti sokolskim četama, ali s time, da se u raspisu naglasi, da ne predlažu bilo koga, jer bi to docnije njima samima smetalo. Sem toga, takav bi zauzeo mesto nekom drugom iz sela, koji bi imao sve ove uslove. Sposobnost predloženih kandidata treba proveravati i od strane njihovih starešina u vojski.

Broj kursista.

Svaka sokolska četa za ove tečajeve trebala bi da predloži po jednog vojnika. Za jedan tečaj broj ne treba da prede više od 60 do 70, t. j. koliki broj može da primi sokolana Sokola I.

Na ovaj način sokolske čete dobile bi na najbrži način po jednoga prednjaka, koji je stekao izvestan pojam o Sokolstvu. U toku daljeg rada svaka četa može dobiti dva ili više njih radi zamene ili podele rada.

Upućivanje na docnije specijalne kurseve.

Kad ovi vojnici sa svršenim kursem izduz iz kadra i počnu raditi po svojim selima, onda bi se oni mogli pozivati i slati na specijalne kurseve od strane župe i Saveza radi usavršavanja. Te specijalne kurseve mogli bi oni posećivati zajedno sa Sokolima, jer već imaju pojma o Sokolstvu i imaju iskustva u vodenju svojih četa.

Pomoćna snaga učiteljima.

Ovi ovako dobijeni prednjaci imali bi biti pomoćna snaga učiteljima Sokolima, koji već vode sokolske čete ili bi čak mogli biti i vode, gde ovih učitelja nema ili gde oni neće da rade ili pak svojim ophodenjem ne uživaju poverenje seljaka.

Izvodenje vojne nastave od strane ovih prednjaka.

Svi ovako dobijeni prednjaci sva-koćeću biti najpozvaniji da izvode i vojničku nastavu kod seoskih mladi-

ča, jer su istu dobili u kasarni i u vežbaonici. Oni su sa još svežim vojničkim znanjem, a na ovim tečajevima dađu im se pravac u tome pogledu. Na ovaj način otpala bi ona bojazan, ko će ovu vojničku nastavu izvoditi po sokolskim četama.

Ovom školom Savez bi na vrlo brzo i jednostavan način, a i bez materijalnih žrtava, došao do spremnog prednjaka kadr po sokolskim četama.

Vojnici, koji budu na tečajevima do polaska u Prag ove godine, mogli bi se, kao Sokoli-vojnici, povesti na slet, gde bi i vežbali, a i gde bi dopunili svoje sokolsko vaspitanje na lieu mesta, ne nekim predavanjima, već onim oduševljenjem na sletu, koje zanosi i inteligentne ljude, a kamo li ne jednog seljaka. Ovo oduševljenje učinilo bi da ove prednjake nebismo nikada izgubili za Sokolstvo.

Dimitrije C. Pavlović, art. ppuk. Kraljeve garde — Beograd.

Iz televežbačkog sveta

NEMAČKA SVEST.

Svojedobno su se bile raširile vesti, da nemacki turneri i sportiste neće poći na olimpijadu u Los Angeles radi nedostatka novčanih sredstava. Kako se pak sada doznaće, Nemci su će zastavno biti omogućeno sudjelovanje na olimpijadi radi nacionalne sveštijihovih sunarodnjaka u Severnoj Americi. Tamošnji nemacki emigranti, naročito oni iz bogatijih krajeva, proveli su među sobom veliku sabirnu akciju, te su prikupili oko 60 tisuća dolara, koliko je i potrebno za prevoz i hrani u Los Angeles oko 120 nemackih takmičara iz Rajha. Prema ovome možemo računati posve kao sigurno, da će Nemci ipak sudjelovati olimpijadi.

ZAVOR STALNE TELOVEŽBAČKE ŠKOLE U BERLINU.

Nemacki turnerski savez zapravo je po broju članstva, društava, vežbaonica, vežbališta, kao i po svojoj unutarnjoj organizaciji najveća televežbačka organizacija u Evropi. Unatoč svoje veličine, ipak mora da se boriti s velikim finansijskim teškoćama. Dosada je savez uzdržavao iz vlastitih sredstava lepo uređenu saveznu prednjaku, školu u Berlinu, iz koje je iz godine u godinu izlazio lep broj dobro pripravljenih prednjaka. U zadnje vreme pak dohotki saveza su tako nazadovali, da je bio prisiljen da zatvori i tu školu, što je svakako nepročinjivo šteta za nastavak započetog rada. Dosada je tamo bilo održanih 100 tečajeva, a apsolvenata je izšla preko 2100. Škola je bila ustanovljena 1928. god., te je bila od velike koristi. Takoder jedan znak kritičnog.

PROGRAM U LAKOJ ATLETICI NA OLIMPIJADI.

Izvestili smo svojedobno o programu zimskih olimpijada. Ta se održava već sada i svi dnevni listovi donose brojne izveštaje o pojedinim rezultatima. Međutim biće zastavno od interesa, kakav će program imati letnji olimpijada. Pošto se u olimpijskim i sportskim krugovima smatra kao televežbu samo vežbe na spravama, a sve ostalo se ubraja u atletiku i druge grane, to se takmičenja u atletici neće održati posve odvojena od televežbačkih takmičenja. Ta takmičenja obuhvataju trčanje u brzini na 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 i 10.000 m, te pored ovih još i tzv. maratonsko trčanje na 42.195 m. Nadalje biće trčanja preko zapreka na 110 i 400 m, stafete sa četverostrukom izmenom na 400 i 1600 m te konačno takmičenje u hodanju na 50 m. Daljnje discipline takmičenja su: skokovi u vis i dalj sa zaletom, troškovi, skok sa štamponom, bacanje kopljima, diskama, čekićima te bacanje kugle. Ne smemo zaboraviti također ni desetero boj, koji će obuhvatati trčanje na 100 m, skok u vis sa zaletom, bacanje kugle od 7,25 kg, skok u dalj sa zaletom, trčanje na 400 m, trčanje preko zapreka na 110 m, bacanje diskama, skok sa štamponom, bacanje kopljima i trčanje na 1500 m. Sve ovo vredi za muške takmičare. Za ženske određene su sledeće grane: trčanje na 100 m, preko zapreka na 80 m i stafeta 4 × 100 m skokovi u vis sa zaletom, bacanje diskama i kopljima. Najviši broj takmičara za svaku narodnost dozvoljen je po troje, gde je stafeta pak jedna skupina. Većina takmičara takođe samo u pojedinim disciplinama i samo će malo biti onih, koji će učestvovati u desetero bojnom takmičenju, a koje će inače na ovogodišnjem svesokolskom sletu u Pragu imati na stotine i stotine takmičara.

TELESNO VASPITANJE U BUZGARSKOJ.

Učitelji telesnog vežbanja u Bugarskoj održali su meseca januara zbor. Zbor je imao vaspitni karakter. Tom zgodom održani su tečajevi za telesnu nastavu u osnovnoj, gradanskoj školi. Zbor je vodio načelnik »Ju-naka«.

ča, jer su istu dobili u kasarni i u vežbaonici. Oni su sa još svežim vojničkim znanjem, a na ovim tečajevima dađu im se pravac u tome pogledu. Na ovaj način otpala bi ona bojazan, ko će ovu vojničku nastavu izvoditi po sokolskim četama.

Ovom školom Savez bi na vrlo brzo i jednostavan način, a i bez materijalnih žrtava, došao do spremnog prednjaka kadr po sokolskim četama.

Vojnici, koji budu na tečajevima do polaska u Prag ove godine, mogli bi se, kao Sokoli-vojnici, povesti na slet, gde bi i vežbali, a i gde bi dopunili svoje sokolsko vaspitanje na lieu mesta, ne nekim predavanjima, već onim oduševljenjem na sletu, koje zanosi i inteligentne ljude, a kamo li ne jednog seljaka. Ovo oduševljenje učinilo bi da ove prednjake nebismo nikada izgubili za Sokolstvo.

sa svojim aeroplano prevelio preko 20.000 milja. Pri povratku u domovinu srušeno je dočekan od strane vlasti kao i od radništva svojih fabrika. O njegovom letu pisali su ne samo čehoslovački nego i skoro svi svetski listovi. I ovo je jedan način, kako Česi sobom upoznavaju svet.

Charles Le Goffic. Ovih dana umro je u Rennesu francuski pesnik i pisac Charles Le Goffic, rodom iz Bretonskog, koji je tek pre godinu dana bio primljen u krug francuskog »besmrtnika«, te je bio jedini Bretonac, koji je do sada postigao članstvo Francuske akademije. Po značaju njezinih dela možemo da ga ubrojimo među realiste, inače je bio i odličan kritičar. Njegova su najpoznatija dela »Amor Breton« i »L'amé Bretonne«.

Jugoslovenski deklamator za osnovnu školu (Beograd, 10.—Din) uredili Branislav Latić i Sava Pavićević.

Staša Nikolić: Svetosavska riznica. Jugoslovenče, književni list našeg mlađog naraštaja (Beograd).

Dr. Milivoj Pavlović: »Jugoslovenska misao — jedinstvo Južnih Slovaca. — Razvoj jugoslovenske misli i njen značaj.« Društvo za srpsko-hrvatski jezik i književnost u Skoplju izdalo je ovu za Sokole vrlo korisnu knjigu. Jugoslovenska misao bila je savstven deo našeg Sokolstva još pre uvidjeljenja, danas je ona temelj bez kojeg se Sokolstvo ne može zamisliti. Zato ovu knjigu braći preporučujemo.

Dr. M. Pavlović publikovao je u »Skopskom glasniku« seriju vrlo dobrobitnih članaka pod naslovom »Šta je Sokolstvo«.

Zagrebačko Klizačko Društvo izdalo je svoj Spomenisp za g. 1877.—1931. u kojem je prikazan sav društveni rad na polju zimskog i teniskog sporta. Spomenisp je sastavio državni predsednik dr. F. Bučar, koji je prikupio vrlo zanimljive podatke o razvitu našeg sportskog života u Zagrebu od skoro 60 godina unatrag, te na taj način pretstavlja Spomenisp Z. K. D. ujedno jednu kulturnu stranicu našeg starog Zagreba. Spomenisp je lepo ilustriran, a cena mu je po primerku 20 Din. Naručuje se kod društvenog blagajnika Z. Heruc. Prilaz 16/II, Zagreb.

Naša Radost, list za sokolsku decu, februarski broj, donosi ovaj sačradž: † Dr. Josip Scheiner. — Junastvo. — Odbijati od tal malo žogo (za deklice). — Naše dobrotnice pozimi. — Otroka u gozd. — Škatalic od zveznenih podajati od nosa na nos u krog. — Mirno! — Pismo iz Skoplja. — Iz življena Eskimov. — Pust mi je povedati storijs. — List ureduje br. Iv. Lavrenčić (Maribor). Godišnja pretplata 10.— Din, pojedini broj 1.— Din. Naručuje se kod: Uprave sokolskih listova, Ljubljana (Narodni dom).

KNJIGE I LISTOVI

Sokolske Besedy (broj 1.) donosi ove članke: Dr. Jindřich Vaněček (njegov 70-godišnjicu); J. Sabrsůla; K. Tyršu! H. Bergerova; Drage naraštají! A. Očenášek: Naše vežbanje sa sjajnim štapovima; E. Kliepera: Teški, ali junački i lepi život; K. Bima: Ko danas upravlja svetom; Sa: Alkohol nepratielj naše; Dr. M. Waitova: O modi.

Broj 2 donosi: Dr. J. Urban: Zabratom dr. Josipom Scheinerom; F. Soukup iz njegove knjige: Odlučni trener; Šlikar Slovačke (članak posvećen složku Joži Uprki za njegov 70-godišnjicu); M. Provanikova, načelnica 9: Koja će pobediti; Vv: Gvozdena volja; Stradanje kineskog naroda (prema Lidovim Novinama); O delatnosti brata staroste ČOS za vreme svetskog rata (izvod iz knjige dr. E. Beneša, ministra spoljnih poslova: Svetski rat i naša revolucija).

Przewodnik gimnastyčny »Sokol« donosi u 12. broju poziv starešinstva Saveza poljskog Sokolstva o učešću na IX. svesokolskom sletu u Pragu. U tom pozivu se govori o obaveznom učešću poljskog Sokolstva ne samo radi, što se Poljaci nalaze u »Slovenskom Sokolstvu«, nego u Prag treba ići iz nacionalnih razloga. Poljaci u sletovima gledaju održanu protiv nemacke ekspanzivnosti. Učestovanje na sletu će poslužiti radi upoznavanja čehoslovačkog naroda, njihove zemlje i njegovog Sokolstva. U članku »Przed złotem Praskim« opisuje se proslava koja je održana u decembru prešle godine u Pragu. U prilogu: »Dodatek techniczny« opisuje utakmice koje će se vršiti za prvenstvo Saveza Slovenskog Sokolstva.

Russkij Sokol u Jugoslaviji (januar 1932) donosi ove članke: Kratki životopis Miroslava Tyrša; Značenje svesokolskih sletova; Misli Sokola; Pravac samovaspitanja; Hej Sloveni! Program Tyrševog sletja 1932; Iz života ruskog Sokolstva u Jugoslaviji; »Detektiv« (vježba); Službeni deo; Beleške.

Lužičko-srpski Vesnik (broj 10.) donosi: Miloslav Weiss: O Halkovoj poseti u Lužicu g. 1861.;

SOKOLSKI GLASNIK

Sednica izvršnog odbora održana 5. januara 1932. (prisutni: Petrović, Vujičić, Stanetti, Kvapil, Stepanov, Fišer, Komadina, Gamberger i Urban) stvorila je sledeće važnije zaključke: Na predlog brata načelnika zaključuju se zapisnički konstatirati, da je bratu Franju Babiću, članu župskog T. O. i župskom učitelju izdato uverenje o njegovom tehničkom radu kod ove župe od 4. jula do 31. decembra 1931. te da mu se sa strane župske uprave izrazi zahvalnost za taj rad. — Brat prosvetar izvešćuje o uputama, koje će davati jedinicama radi proslave Strossmayerove nedelje u vezi sa godišnjicom njegova rođenja (4. februara) i to: 1. će se sve jedinice pozvati, da prirede svećane akademije ili svećana posela; 2. da se od 1. do 6. februara pred svim kategorijama vežbača i vežbačica održe prigodna predavanja (ŽPO razaslaće svim jedinicama uzorno predavanje o Strossmayeru); 3. da se vežbaonice te nedelje ukrase slikama i izrekama, koje potsećaju na toga velikana; 4. da jedinice nabave bar po jednu knjigu (za sokolske biblioteke) o Strossmayeru.

IZ NAČELNISTVA ŽUPE.

Prva ovogodišnja redovna sednica načelnštva održana je 16. januara 1932. u Osijeku. Sednici prisustvovao je i brat M. Vojnović, I. zamenik načelnika Saveza, koji je boravio u Osijeku kao predsednik komisije za župski prednjački ispite. — Prima se na znanje, da okružje Slav. Brod priredje 6-dnevni prednjački tečaj, koji će voditi brat Dequal iz Slav. Broda. Tečaj će se održati u Sibinju, te nadalje, da je savezni T. O. doneo konačnu odluku o zapovedima za strojeve vežbe i o kompetenciji za primanje naraštaja i dece. Na ispit za prijem u saveznu prednjačku školu poslaće se 5 članova i 2 članice. Zaključuje se, da okružje Vinkovci vodi brat ing. Dörner, poslo je dosadanju načelnik brat B. Spernjak premešten u Beograd. — Početkom mjeseca februara održaće se naročita sednica svih okružnih načelnika, na kojoj će se raspravljati i rešavati o svim pitanjima, koja se tiču rada okružja. Osim dnevnog reda dostavice se braći okružnim načelnicima pre sednice i kratak komentar, kako bi svi bili unapred tačno upućeni. Vežbe za natecanje dece su štampane i razaslane svim društvinama. Prevod vežbi za natecanje članova i m. naraštaja umnožiće se i razaslasi društvinama. Na predlog brata Šijanovića odobrava se, da se načelnstvo župe saglašuje sa likvidacijom Sokolske čete Ilića.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKA ČETA U BRUVNU.

Sokolska četa u Bruvnu (Lika) osnovana je 22. marta 1931. Živu akciju za osnivanje čete u Bruvnu pokrenuo je sokolski prednjački brat Nikola Krajnović, trgovac u Bruvnu i brat Nikola Radaković, učitelj u Bruvnu. Kasno je Bruvno malo i siromašno mesto nije to smetalo da sokolska ideja Tyrševa prodre u ovaj siromašni i kršćani kraj, koji nikad do sada nije ničuo da Soko, a kamo li u svojoj sredini imao sokolsku četu. Naporan je to bio posao za ovaj kraj i ovaj narod, kome manjka na prvom mestu škola. Narod je vrlo zaostao i suviše je konzervativan, pa svaku naprednu i novu stvar teško prima, ali sa sokolskom voljom i ustrajnošću uspelo je privući ispočetka u četu nekoliko seoskih momaka, koji su se upisali kao vežbači. Na početku bilo je samo 6 članova vežbača. Temelj početnog rada bio je: vežbanje redovnih i prostih vežbača, što se u glavnom i danas radi. Da bi se pobudio veći interes za Soko, priredena je prva javna vežba, i to na dan godišnjeg crkvenog zbora u Bruvnu 7. jula 1931., jer toga dana bude najviše naroda na okupu. Uspех je bio vrlo dobar, u tehničkom pogledu kao i u moralnom. Vežbu je posetilo dosta gledaoca, kod kojih je pobuden interes, a to je i bila svrha u glavnom ove prve javne vežbe. Tehnički i u lepom broju pomoglo nas je bratsko Sokolsko društvo u Gračacu, koje nam je posudilo i ruče za vežbanje meseč dana pre nastupa. Posle ove prve javne vežbe počelo se u četu upisivati više momaka vežbača, pa je se većim brojem vežbača prireden drugi javni nastup u Mazinu (susedna opština) na dan 21. septembra 1931.

Načelnik je izabrana uprava, u koju su ušla braća koja su i pre bila, i to: starešina Duro Obradović, zam. starešine Marko Pokrajac, tajnik i prosvetar Nikola Radaković, načelnik Nikola Krajnović; revizori: Niola Hardasović i Petar Radaković. Na dan Sv. Save četa je priredila popodne u prostoriji Na-

rodne osnovne škole skromnu zabavu sa sledećim programom:

1. »Sokolstvo i selo», govorio brat Nikola Radaković;
2. Deklamacija: deca sokolske čete;
3. »Sokolstvo i vojska», govorio Nikola Krajnović;
4. »Šaran», šaljiva igra od Zmaj Jovana, izveli članovi i članice čete;
5. »Uskliknimo», pevao zbor sokolske dece i naraštaja.

Posle programa, koji je uspeo iznad očekivanja, članovi su se zabavili uz pesmu i narodno kolo.

Sa sve tri ove dosadašnje priredbe materijalni uspeh je izostao, što i te kako koči potpun i pravilan rad ove mlade čete. Na članarinu se ne može računati, jer se ista slabla plaća, a iznagača se članove po 1 Din mesečno, što nedostaje ni za papir i knjige za preisku, a od kuda da se udovolji saveznim i župskim materijalnim potrebama i nabavi sprava? Jayni nastupi i priredbe takođe ne donašaju prihoda. Od matičnog društva u Gračacu ne dobivamo nikakvu materijalnu pomoć (jer treba i njima više nego nama). Četa ne raspolaže niti sa jednom sokolskim spravom, bez koje se ne može razvijati pravilan i svestran tehnički rad. Redovne i proste vežbe su izvezbane, i postaju članovima dosadnog. Bratska župa Sušak-Rijeka obećala je još na osnutku čete darovati ruče i stručnju, ali na žalost niti do danas nemamo ove sprave, koju jedva čekamo da nam stigne. Žimsko je vreme. Poljski poslovni miruju, i vežbamo tri puta nedeljno u školi. Osim vežbe drži se i predavanje, ali vežbači uvek ponavljaju: Kad će doći obećana sprava? Bratska župa bi već morala udovoljiti svom obećanju, jer četa nije u stanju da nabavi sprave kad nema novca. Danas četa broji: 40 članova pomagača, 21 člana vežbača (muški) 12 naraštaja muških, 60 dece muške i 12 ženske. Sve kategorije obučava redovno sam načelnik. Da bi se iskoristilo zimsko vreme kada braća zamljoradnici ne mogu obavljati poljske poslove, na predlog načelnika čete prihvaćeno je i zaključeno, da se odmah pristupi izvođenju nastave, prema »Planu i programu nastave vojne u sokolskim društvinama i seoskim sokolskim četama«. U tu svrhu zamoljene su nadležne vlasti, da nam se dadu puške za obuku prema pomenutom »Planu i programu«. Za ovu granu nastave u Sokolsku, kod članova ove čete vlada veliki interes, a kod onih koji čekaju vojnu obavezu specijalno, jer će se braća sposobiti za vojsku i doći u nju spremljeni i svesni.

Sada ćemo još osnovati i tamburaški zbor (na sluh), koji će privući i novih članova, i tako hoćemo da razvijemo svestrani rad u našoj sokolskoj četi, a na slavu sokolske ideje neumirlog Tyrša, čiju 100 godišnjicu rođenja ćemo dostojno proslaviti jednom priredbom, koju ćemo prirediti u Gračacu i za koju se spremamo. Ali od kuda da uvežbati koju tačku na spravama kada sprava nemamo? Bratski Savez i naša župa Sušak-Rijeka treba da nam što više materijalno pomognu, da dodemo do sprava. U selu je jezgra našeg naroda. Naš seljak je kamen temeljac, naš uzdanica i odbrana našeg ognjista. Na svima poljima rada treba najveću pažnju obratiti našem seljaku, koji je za gradom i gradskim stanovništvom daleko zaostao. Seljak je skroman u svim zahtevima, ali zato moralno i nacionalno napredan, i od njega se može stvoriti svestrano napredna čoveka, kako bi naukom i prosvetom lakše mogao nositi današnje teško i nesnosno ekonomsko stanje, koje ga najviše tišti, a ovoga seljaka u ovom pasivnom kraju naročito. Mi Sokoli i izvan sokolskog okvira moramo pritići seljaku u pomoć, ove godine naročito u pogledu ishrane pasivnih krajeva. Valja zagovarati seljačke potrebe i olakšati seljaku život, jer čovek ako nema svakidanji svoj kruh, od njega se ne može očekivati i tražiti da gladi, go i bos bude idealista. Mi Sokoli ne smemo pred istinom zatvarati oči i uha, već moramo uzeti život učešća i u rešavanju problema naših narodnih socijalnih potreba. — Nikola Krajnović.

Župa Šibenik - Zadar

GLAVNA SKUPŠTINA ŽUPE.

U sredu 10. februara ov. god. održana je redovita glavna godišnja skupština ove župe, kojoj je predsedao starosta br. Kovačev Pavao. Skupštini su prisostvovali delegati skoro svih društava župe, što je najbolji dokaz sokolske svesti i shvaćanja svoje sokolske dužnosti. Pre prelaza na dnevni red prisutni su pozdravili Nj. Vel. Kralja i 1. decembra 1931., kao sokolski praznik. Održano je više predavanja i nagovora pred vrstom. Završen je rad u 1932. Glavna skupština održana je 10. januara.

Dne 10. januara o. g. održana je glavna godišnja skupština čete, na kojoj je izabrana uprava, u koju su ušla braća koja su i pre bila, i to: starešina Duro Obradović, zam. starešine Marko Pokrajac, tajnik i prosvetar Nikola Radaković, načelnik Nikola Krajnović; revizori: Niola Hardasović i Petar Radaković. Na dan Sv. Save četa je priredila popodne u prostoriji Na-

rodne osnovne škole skromnu zabavu sa sledećim programom:

1. »Sokolstvo i selo», govorio brat Nikola Radaković;
2. Deklamacija: deca sokolske čete;
3. »Sokolstvo i vojska», govorio Nikola Krajnović;
4. »Šaran», šaljiva igra od Zmaj Jovana, izveli članovi i članice čete;
5. »Uskliknimo», pevao zbor sokolske dece i naraštaja.

Posle programa, koji je uspeo iznad očekivanja, članovi su se zabavili uz pesmu i narodno kolo.

Sa sve tri ove dosadašnje priredbe materijalni uspeh je izostao, što i te kako koči potpun i pravilan rad ove mlade čete. Na članarinu se ne može računati, jer se ista slabla plaća, a iznagača se članove po 1 Din mesečno, što nedostaje ni za papir i knjige za preisku, a od kuda da se udovolji saveznim i župskim materijalnim potrebama i nabavi sprava? Jayni nastupi i priredbe takođe ne donašaju prihoda. Od matičnog društva u Gračacu ne dobivamo nikakvu materijalnu pomoć (jer treba i njima više nego nama). Četa ne raspolaže niti sa jednom sokolskim spravom, bez koje se ne može razvijati pravilan i svestran tehnički rad. Redovne i proste vežbe su izvezbane, i postaju članovima dosadnog. Bratska župa Sušak-Rijeka obećala je još na osnutku čete darovati ruče i stručnju, ali na žalost niti do danas nemamo ove sprave, koju jedva čekamo da nam stigne. Žimsko je vreme. Poljski poslovni miruju, i vežbamo tri puta nedeljno u školi. Osim vežbe drži se i predavanje, ali vežbači uvek ponavljaju: Kad će doći obećana sprava? Bratska župa bi već morala udovoljiti svom obećanju, jer četa nije u stanju da nabavi sprave kad nema novca. Danas četa broji: 40 članova pomagača, 21 člana vežbača (muški) 12 naraštaja muških, 60 dece muške i 12 ženske. Sve kategorije obučava redovno sam načelnik. Da bi se iskoristilo zimsko vreme kada braća zamljoradnici ne mogu obavljati poljske poslove, na predlog načelnika čete prihvaćeno je i zaključeno, da se odmah pristupi izvođenju nastave, prema »Planu i programu«. Za ovu granu nastave u Sokolsku, kod članova ove čete vlada veliki interes, a kod onih koji čekaju vojnu obavezu specijalno, jer će se braća sposobiti za vojsku i doći u nju spremljeni i svesni.

Sledili su zatim izvestaji načelnika br. Meliša Hinka, prosvetara br. Trive Miloša, lekara br. Poturice dr. Srećka, blagajnika br. Benkovića Egidijsa i statističara br. Dunkića Ante. Sve izvestaje skupština je primila jednoglasno, a braći, koja su se istakla u svom poštovanom radu, izraženo je priznanje.

Iz pojedinih izvestaja vidi se, da ova župa broji 18 sokolskih društava i 22 sokolske čete, u kojima je učlanjeno (?) članova (?) naraštajaca i (?) — Op. ur.) dece. Iz izvestaja blagajnika vidi se, da su jedino vrelo prihoda doprinosi članstvo, koji nedostaju za sve potrebe župe i prema tome župa radi finansijskih teškoća nije u stanju da razvije svoju delatnost u onoj meri, kako bi upravu održao.

Na skupštini su se raspravljala još mnoga druga važna sokolska pitanja i primili vrlo važni zaključci u pogledu daljnog rada u društvinu.

Skupština je sa zadovoljstvom konstatovala lep napredak u svim društvinama župe, te se zaključilo podvostrukim silama nastaviti započeti rad, osobito među našim seljacima. Posle podnetih referata prešlo se na izbor nove uprave. Jednoglasno i aklamacijom izabrana je ova uprava: starešina Kovačev Pavao; zamenici: Novak Krešimir i Božić Živorad; tajnik Torre Petar; blagajnik Benković Egidije; predsednik prosvetnog odbora Gamulin Čiro; statističar Dunkić Ante; načelnik Meliš Hinko; zamenici: Protega Ivo i Pokrajac Duro; načelnica Marković Nevenka; zamenice: Kušar Nada i Mudronja Vilma. Odbornici: Smolčić dr. Vinko, Kaftanci Božo, Poturica dr. Srećko, Grgić dr. Iv. Vučetić Ivo, Triva Miloš, Lalić dr. Josip, Grubišić Franjo i Vlahović Ante. Zamenici: Kandija dr. Ivo, Čosić dr. Neven, Krekić dr. Artur, Šupuk Miloš, Delfin Fino, Strukan Simčić, Ježek Josip, Adžija Nikola, Oštrič Simčić, Perović Krste. Revizori: Aničin Ivo, Paić Mate, Medinić dr. Čedomir, Zenić Ivo, Šimunović Miro, Kolombo Petar, Gulin Mirko i Ležaić Mirkо. Sud časti: Radić Mijočević Ivo, Bailo Ivo, Pajalic Dinko, Dominis dr. Juraj, Kovačević Petar, Bumber Emil, Kapitanović dr. Ante i Košta Mate.

Pri poslednjoj tačci dnevnog reda zaključeno je, da se ove godine održe sletovi u Drnišu, Murteru, Novigradu i na Kosovu polju kod Knina. Skupština je završila svoj rad u najboljem raspoređenju, jednodušnosti i bratskoj slozi.

Ugodno letovanje na moru

Ono br. društvo koje kani da provere ferije na moru, neka se odmah javi na upravu našega društva. Možemo da primimo do tridesetero braće, odnosno sestara. Mesto veoma zdravo, ima izvor vode i sve živeće namirnice su jeftine. Dnevne parobrodarske veze. Divno kupalište. Potrebno doneti krevete sa spremom (željezne). Društva, koja budu na ovo spremna, neka nam se odmah javi.

SOKOLSKO DRUŠTVO PASMAN.

Župa Tuzla

PREDNJAČKI ISPITI.

Dne 16. i 17. januara vršili su se u Sokolskom domu u Tuzli društveni prednjački ispit pred župskom ispitnom komisijom. Ispitu su pristupili i položili sa ocenom »spособan« sledeći: br. Maksimović Bogdan (Tuzla), s. Bauer Ljubica (Kreka), br. Beljanski Aleksandar (Tuzla), br. Stuhly Otto (Kreka), s. Smeh Ana (Lukavac) i s. Likosar Mica (Kreka).

Župa Varaždin

GODIŠNJA SKUPŠTINA ŽUPE

Redovna godišnja skupština Sokolske župe Varaždin održaće se u nedelju 28. februara 1932. u 10 sati ujutro u sokolani Sokolskog društva Varaždin s ovim dnevnim redom:

1. Pozdrav starešine.
2. Izbor dvojice overovitelja za pisanika ove skupštine.
3. Izveštaji društvenih funkcionara: tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika, statističara, revisionog odbora.
4. Odredenje župskog poreza.
5. Predlog za godišnji proračun.
6. Župski slet i razviće četnih baraka.

7. Praški slet.

8. Predloži župske uprave.

9. Predloži imenovanja župske uprave, revisionog odbora i suda časti.

10. Eventualia.

Na župsku skupštinu šalje svako društvo sa svakih 100 članova(ica) (uračunajući članove te članice svojih četa) po 1 delegata, a na više od 50 članova(ica) pripada daljni delegat.

Upozoravaju se sva bratska društva da eventualne svoje predloge posalju do 20. februara (§ 14 t. 6 Pravila).

Sva društva imaju neizostavno poslati na adresu: Sokolska četa Varaždin (Lika). — Uprava.

Kupuju se ruče i preča

Sokolskoj četi u Bruvnu (Lika) potrebne su jedne ruče i jedna preča, američanska

brat Dušan Bogunović iz Zagreba. Nagovora pred vrstom održano je 47, ali je taj broj uistinu znatno veći, jer veći broj nagovora nije ubježdavan u knjigu nagovora. Ovi nagovori održani su pred 196 članova, 359 naraštajaca i 786 dece. Predavanju su održana 3, osim onih prigodom Zrinsko-Frankopanskih proslava, rođendana Nj. Vel. Kralja, naraštajskih sela i dviju proslava Ujedinjenja. Bilo je 5 kinopretstava, a zavala 4, na kojima je nastupio diletački otsek sa vrlo lepim uspehom. Izleta je priredeno 22. Naraštajski otsek je samostalan te je od svojih priredaba sakupio lepu svotu kao potporu za svesokolski slet, a doskora će započeti sa poučnim i zabavnim predavanjima uz diapozitive i filmove za naraštaj i decu. »Sokolski Glasnik« pretplaćuje 58 pretplatnika. Knjižnica broji 430 knjiga.

Statističar brat Nikola Bosanac izneo je ovu statistiku: članova 353, članica 65, muš. naraštaja 98, žen. naraštaja 84, muš. dece 291, žen. dece 138, ukupno 1029 pripadnika. Prirast od prošle godine je 212. Četa imade društvo 18 sa 967 članova, 183 članice, 172 muš. naraštaja, 13 žen. naraštaja, 612 muš. dece i 230 žen. dece, ukupno 2177.

Blagajnik brat Dragan Šifman izvestio je skupštinu o prihodima i raspolagajućim društva, koji su sledeći: primici 152.477 Din., izdati 147.132.56 Din., ostatak koncem 1931. g. aktiva 13.082 dinara 69 para. Bilansa: aktiva i to sokolska blagajna 16.343.24 Din., jahački otsek blagajna 1711.25 Din., blagajna naraštajskog otseka 3007.25 Din., putna blagajna 782.50 Din., vrednost inventara 70.334.09 Din., dug sokolske blagajne 3260.55 Din., ostaje aktiva 88.917 dinara 78 para.

Nakon što je još pročitan izveštaj revizora, a brat Mića Kovačević podneo izveštaj kao gospodar i u ime jahačkog otseka, primljeni su svi izveštaji funkcionara pa se brat Novaković uime dosadanje upravnog odbora zahvalio na poverenju i zamolio prisutnog časnog člana, dobrotvora društva, brata dr. Stjepana Stankovića, da provede izbor nove uprave. Br. dr. Stanković održao je lep odulji govor o sokolskoj ideji i pozdravljajući pozvao sakupljene da izaberu takvu braću i sestre u odbor, koji će pružiti dovoljno garancije da će poštovno raditi. Na predlog brata Josipa Lukas-

čevića prihvaćena je jednoglasno ova lista odbora: starešina Stjepan Novaković, zamenik starešine dr. Zvonimir Milčetić, načelnik Zvonko Šuligoj, zamenik načelnika Julio Kovačić, načelnica Marija Stiček, zam. načelnice Erna Semrek, tajnik Edo Šurbek, protovater Milan Kaman; odbornici: dr. August Engelhart, Nikola Bosanac, Ivo Čanić, Miloje Popadić, Mihajlo Kovačević, Viktor Ponigradić, Matko Rubinić, Dragan Šifman, Mr. Franjo Vaneček, Juraj Zgorelec; zamenici: Stjepan Ipša, dr. Ivo Hercezi, Dragutin Cmreček, Vlajko Milovanović, Mato Samac, Teodor Sieber, Antun Žima i Makso Horvat. Revizori: Vinko Grčević, Gašpar Špirer, Ljuba Stanković; zamenici: ing. Stjepan Brixi, Fran Gapit i Nikola Weisz. Časni sud: predsednik dr. Stjepan Stanković, potpredsednik Ladislav Žirović; članovi i zamenici: Dragutin Mišćen, dr. Zvonko Milković, Ladislav Žima, Josip Stare, Viktor Ponigradić i dr. August Engelhart.

Nakon izbora zahvalio se br. Stjepan Novaković u име svih izabranih na poverenim im čestima i dužnostima, a starešina župe, brat Belić, čestitajući novome odboru na poverenju osvrnuo se na pojedine izveštaje i potaknuo upravu na intenzivne pripreme oko priredaba u ovoj godini rada, nakon čega je ova uspela skupština zaključena.

SOKOLSKO DRUŠTVO IVANEC.

31. januara održana je u Ivanecu glavna skupština Sokolskog društva Ivanec, kojoj je prisustvovao izaslanik župe Varaždin, brat profesor Vladimír Deduš.

Skupština je bila brojno posećena, a otvorio ju je starešina društva brat Vladimir Rožić lepim govorom. Nakon toga pročito je svoj izveštaj agilni tajnik društva brat Lukež Josip, čiji je izveštaj po članstvu ponovo i s odravljajućem saslušan, a zatim su podneli svoje izveštaje braća: blagajnik, načelnik, prosvetar i gospodar. Osimto je hvale vredan rad društvenog načelnika brata Milana Gobeca, iz čijeg izveštaja se vidi velik rad društva u vežbaonici.

Društvo je tokom godine nabavilo sve sprave, najviše zaslugom bana Saveške banovine brata dra. Ive Perovića, koji je društву pritekao u pomoć

značnim doprinosom sa strane banke uprave. Održavan je i prednjački tečaj, a društvo je sudjelovalo kod raznih priredaba u i izvan mesta, bilo vlastitim priredbama bilo sudjelovanjem kod priredaba susednih društava i četa.

Nakon apsolutorija starom odboru prešlo se na izbor novog, koji je jednoglasno izabran kako sledi: starešina brat Vladimir Rožić, zamenik starešine brat Broz Ivo, načelnik brat Milan Gobec, blagajnik brat Mato Jaklin, tajnik brat Lukež Josip, zamenik načelnika Josip Klarić, načelnica sestra Galinec Daga, prosvetar brat dr. Jambrec, statičar Stanko Florijan; odbornici: Herg Martin, Lepčić Slavko, Miklašić Slavko, Klarić Ivan, inž. Kanot Stjepan, Frisčić Vinko i Javor Josip; revizori: dr. Nikšić Ante, inž. Schmalz Vojteh i Gobec Dragutin; su časti: dr. Franjo Kriglović, Knezović Ivo, Borovečki Branko, Javor Josip i Herg Martin.

Sa skupštine je odlasan brzjavni pozdrav bratskom Savezu.

Na koncu skupštine uzeo je reč izaslanik župe brat Vladimir Deduš, koji se u svom lepom govoru osvrnuo na proslodgođišnji rad ovoga društva te izjavio, da ga ovaj zadovoljava, a jedino što se tiče prosvetnog rada stavlja je na srce novom odboru, da uz taj intenzivnije prione, jer će po njem Soko najbolje izvršiti svoju nacionalnu i kulturnu zadaću.

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDINSKE TOPLICE.

Na Svećnicu 2. februara priredilo je ovo Sokolsko društvo svoju akademiju. Nakon pozdrava starešine br. Viktora Stegnjeka nastupili su članovi sa II. praškom prostom vežbom, vežbom na ručama te od Milosa Volkova skupinskim vežbama pod vodstvom načelnika br. Pere Šebetića. Burpljeska ubrala su ženska deca ritmičkom vežbom sa venčićima na pesmu »Kje so moje rožice«, te članice sa prvim svojim nastupom u topičkoj načinosti nošnji u ritmičkoj vežbi na medumursku pesmu »Tu za repu, tu za len« pod vodstvom načelnice sestre Jelke Štimac.

Osim jedne deklamacije i dviju pesama uz klavir, izvedene su i dve lakrdije, i to jednu izvela su deca, a drugu članovi. Posle akademije bila je

priredena ukusna i bogata tombola. Poset je bio tako odličan ko nikada. Akademiju su posetila i izaslanstva četa Ljubešćica i Svibovca.

SOKOLSKA ČETA VRATISINEC.

U nedelju 7. o. m. osvanula su naša braća diletanati na pozornici. Pod rezijom brata Novaka Valenta uvežbali su u kratko vreme dva igrokaza i komediju »Kod Zubara«. Uloge su sve bile dobro odigrane. Pred mnogobrojnom publikom dala su naša braća diletanati u svojoj igri sve što su najbolje znala i mogla. Ovo je prvi nastup naših mlađih diletanata.

Posebne pretstave razvijao se ples. — Svirala je odlična glazba čete.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO GLINA.

Proslava Strossmayerovog dana.

Sokolsko društvo u Glini proslavilo je u nedelju 7. o. m. na svečan način obletnicu Strossmayerova rođenja. Proslavu je otvorio br. prosvetar prof. Ivo Klarić, koji je u kratko i iscrpljivo prikazao život i rad našeg velikog kralja te se posebice osvrnuo na Strossmayerovo jugoslovenstvo i značenje njegove ličnosti као nosioca i apostola narodnog jedinstva. Iza toga bile su deklamacije i zborna pevanja. Zborom je upravljao brat Jakov Spilevoj. Ovoj lepoj proslavi sudjelovao je velik broj Sokola i ostalog grada.

Komemoracija prigodom smrti staroste br. dr. Josipa Scheinera.

Sokolsko društvo u Glini 24. o. m. održalo je svečan komemoraciju prigodom smrti staroste ČOS i Saveza Slovenskog Sokolstva brata dr. Josipa Scheinera. Brat prosvetar održao je kratak govor, u kojem je prikazao velik zaslužan rad pokojnika kao i njegov život.

Komemoracija je održana u vremenu prostorijama Sokolskog društva uz velik broj članova i ostalog grada.

SOKOLSKO DRUŠTVO PAKRAC.

Sokolsko društvo Pakrac održalo je 4. februara o. g. u prostorijama Sokolskog doma svečani pomen velikom biskupu i Jugoslavenu, mecenu naroda

svoga, Josipu Jurju Štrosmajeru. Proslavu je počela je sviranjem državne himne, nakon čega je predstnik prosvetnog odbora brat M. Šučević, zahvalivši se prisutnima na poseti, u kratkim rečima opisao značaj same proslave.

O životu i radu Štrosmajera govorio je brat dr. Sigismund Šimunović, profesor-katiheta na ovlašnjoj učiteljskoj šoli. U nekoliko kratkih riječi Šimunović je izneo njegovu biografiju, zatim je ovdje veliku eruditivnu figuru vladike Štrosmajera, kroz kojeg je došla do izražaja duhovna jakost hrvatskog plemena. Predavač je naveo nekoliko važnih momenata iz života Štrosmajera, kojima ga prikazuje kao Hrvata, Jugoslovena i Slovena.

Predavač je vrlo lepo uspelo prikazati široku slovensku dušu velikog Štrosmajera, koji održava veze sa velikim slovenskim sinovima onoga doba, i u svojoj concepciji drži današnju još široku jugoslovensku ideju. Na kraju je brat Šimunović prikazao biskup Štrosmajera kao velikog hrišćanina i naglasio, da se velika figura njegova mogla jedino na hrišćanski oplemenjenoj osnovici postaviti na onu visinu.

Predavanje brata Šimunovića pažljivo je poslušano i burno pozdravljeno.

Deklamaciju o vladici Štrosmajeru izvela je skladno sestra A. Žiljkova, nakon čega je društvena fanfara intonirala slovensku himnu.

Time je zvanični deo programa bio završen. Posle toga nastalo je uz zvuke orkestra i fanfare sokolsko veselje.

A. Magovac.

Službe išče

5 pisarničkih, ozir. trgov. nameštenih in služi;

1 trgov pomočnik, špecerijst;

1 absolvent trgov. šole;

5 instrukturjev za srednješolce;

1 trgov. pomočnik mešane stroke.

Vsi Sokoli. Ponudbe na upravo Sok. Glasnika,

Izašle su dve nove slike u veličini 50×66 cm u bakrotisku:

Dr. Josip Scheiner Dr. Jindřich Vaníček

Cena svakoj slici 20—Din

Naklada:

Jugoslovenska Sokolska Matica, Ljubljana, Narodni dom

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolovo društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.	II. " Ing. Lado Bevc: Sokolovo prosvetno delo.
III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.	IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.	VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.	VIII. " E. Gangl: Tyršovo Sokolstvo. (Sloven. tekst)
VIII. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)	IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.
- Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus:

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin:

Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak:

SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožić:

METODIKA SOKOLSKIE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljevo Šume, Jugoslavija

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brožnjake: "Trkotaza" Zagreb *

26-77

Izvrsijem vse vrste sokolskih potrebnosti za javni in zunanji oddelek našega člana in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krovje se nahajajo v knjigi "Cene i zmerne".

"JADRAN" SUŠAK potpuno renovirano Pod novom upravom Preporučuju se vlasnici M. V. KUNDIĆ

V Mariboru je najugodnejši nakup galanterije — drobnarij — parfumerije — papirja itd pri tvrdki DRAGO ROSINA Vetrinjska 26

Tvornica gimnastičnih i sportskih sprava — J. Oražem Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

OSNOVANA 1881. GOD. Cenik nalazi se u Sokolskom Kalendaru 1932.

Ribnica, Dolenjsko

Izradjuje sve sokolske vežbače sprave, opreme čitavih društvenih i šolskih vežbaonica, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališ